

REGISTERBLAD

Namn: Mette Råberg (980123), Mattias Jansson (981022, 990113 och 991004)

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD I STOCKHOLMS LÄN

Områdesnummer och namn:

NRO01051 SLÄTMOSSEN

Kommun: Nynäshamn (0192)

Kartblad: 9I NV och 10I SV

Area: Ca 160 ha land

Naturgeografisk region: 24

Landskapsform: Sprickdalslandskap

Riksvärde

Mossekomplex	Svagt välvda mossar
--------------	---------------------

Värdeomdöme: Slätmossen är regionens största mossekomplex. Våtmarken har en ovanlig utformning då den består av ett tiotal svagt välvda mossar som skiljs åt av laggkärr. Mossekomplexets värden ligger i att det är säreget, orört och stort.

Slätmossen ligger i ett större oexploaterat skogs- och våtmarksområde med rik förekomst av mycket värdefulla naturskogar och våtmarker av olika slag. Området hyser en rik och representativ flora och fauna med stort inslag av rödlistade arter.

Huvudkriterier: A, B, E

Förutsättningar för bevarande: Bevarande av våtmarkens naturvärden förutsätter att hydrologin inom avrinningsområdet inte störs. Ingrepp som torvtäkt, vattenreglering, dämning och dränering genom dikning och underhåll av diken i våtmarkerna eller avrinningsområdet kan skada värdena. Avverkning och andra skogsbruksåtgärder i våtmarkerna, i skog på fastmarksholmar och i kantzoner bör ej utföras. Markberedning, skogsgödsling och kalkning bör också undvikas inom våtmarkernas avrinningsområde.

Områdets huvuddrag: Slätmossen ligger i ett av få större oexploaterade och ostörda skogs- och våtmarksområden på Södertörn. Ett fåtal vägar leder in i området. Terrängen är typisk för Södertörns småbrutna, kuperade sprickdalslandskap med fattiga myrar, skogssjöar, gran- och blandskogar samt hållmarker. Avverkningar har i viss utsträckning splittrat upp skogarna, men i landskapet återstår ändå ett stort antal mycket värdefulla skogsbiotoper som ofta har inslag av ädellövträd och en exklusiv kryptogamflora. Området rymmer också ett flertal värdefulla våtmarker av olika typer och storlek. Våtmarkerna binder samman ett långt sprickdalsstråk från Vädersjön i nordost till sjön Muskan i söder.

Slätmossen är ett för regionen ovanligt stort mossekomplex med en säregen utformning. Den är också mångformig och relativt orörd. I komplexet ingår elva små skvattramtallmossar och ett antal skogsklädda fastmarksholmar. Mosseplanen skiljs åt av en lagg som bitvis är öppen och bitvis består av gran-

björkkärr av fattig vitmosstyp. Mosseplanen och de åtskiljande kärrstråken ger våtmarken variation. Karaktärsarter på myren är tall, skvattram, tuvull, hjortron, trådstarr och odon. I söder ingår ett öppet fastmattekärr med pors, trådstarr och mer näringskrävande växter som purpurvitmossa och snip. Ett alkärr med artrik mossflora av bl. a. knoppvitmossa, kärrbryum, kärrskedmossa och hakspärrmossa ligger längst söderut.

Den nordligaste delen av myren är påverkad av dikning och håller på att växa igen. I söder berör en vägdragnings våtmarken marginellt och den är i viss mån även påverkad av skogsavverkning på angränsande fastmark och på fastmarksholmar.

Flera opåverkade skogspartier i anslutning till våtmarken har dock mycket höga naturvärden. Dessa skogar består ofta av gammal flerskiktad granskog med inslag av lövträd som ek, lind och gammal grov asp. På flera håll är förekomsten av död ved, liksom av hänglavar riklig. Bitvis är vegetationen källpåverkad och fuktdrag finns här och var. Närheten till myren gör att området har en jämn och hög luftfuktighet, vilket gynnar många kryptogamer och andra fuktälskande växter. Floran av kryptogamer och vedsvampar är rik och innehåller en mängd ovanliga arter, bl. a. veckticka, ullticka, stor aspticka, laxticka, kandelabersvamp, mörk husmossa, vedtrappmossa, grön sköldmossa, fällmossa, västlig hakmossa, skogshakmossa, granbräken och garnlav. Hydrologiskt intakt sumpskog med arter som gullpudra, missne, strutbräken och dvärghäxört förekommer. Spår av tretåig hackspett har observerats i området.

Anmärkningar: Slätmossen ingår i den nationella våtmarksinventeringen (objektnummer 10I0E01), myrskyddsplanen (objektnummer AB13), samt i Länsstyrelsens naturvårdsprogram (objektnummer 92.04). Flera skogspartier kring Slätmossen har identifierats som nyckelbiotoper av Skogsvårdsstyrelsen. Området planeras att skyddas som naturreservat.

Referenser

- Botaniska sällskapet i Stockholm*. 1991: Hotade lavar på Södertörn Nynäshamns kommun.
- Länsstyrelsen i Stockholms län*, 1983: Naturvårdsprogram för Stockholms län, del 1. Skyddsvärda områden för naturvård och friluftsliv. Naturvårdsenheten, Stockholm.
- Länsstyrelsen i Stockholms län*, 1996: Naturkatalog för Stockholms län (remissupplaga).
- Länsstyrelsen i Stockholms län*, 1997: Våtmarksinventering i Stockholms län. Rapport nr 1997:1.
- Naturvårdsverket*, 1994: Myrskyddsplan för Sverige. Solna.
- Nynäshamns kommun*. 1991: Översiktlig naturinventering av Nynäshamns kommun.
- Nynäshamns kommun*. 1993: Utvalda områden i Nynäshamns kommun med avseende på resultaten från "Projekt Hotade arter på Södertörn" (brev).
- Skogsvårdsstyrelsen Mälardalen*, 1998: Resultat från Nyckelbiotopsinventeringen (arbetshandlingar).